

Reductie van dwangopnames: meta-analyse en praktijkonderzoek

ESPRi-symposium, Rotterdam

26 november 2015

Mark de Jong

Inhoud

- Achtergrond
- Systematische review en meta-analyse: reduceren van dwangopnames
- Care 4 Today-programma: inhoud en onderzoek
- Conclusie / Take home

Inhoud

- **Achtergrond**
- Systematische review en meta-analyse: reduceren van dwangopnames
- Care 4 Today-programma: inhoud en onderzoek
- Conclusie / Take home

Dwangopnames

- Zijn ingrijpend en traumatisch voor patiënten en familie (Frueh 2005)
- Brengen in 30-50% van de gevallen dwangmedicatie, separatie en/of fixatie met zich mee (Raboch 2010)
- Conflicteren met herstelgerichte zorg, autonomie en shared decision making (Jaeger 2012, Courtney 2014)
- Kunnen patiënten zorgmijdend maken, wegens vrees voor dwangbehandeling (Swartz 2003)
- Hebben negatieve invloed op de relatie van patiënten met familie en behandelaars (O'Donoghue 2010)

Dwangopnames

- Zijn geassocieerd met verbetering van psychosociaal functioneren en motivatie voor behandeling (Kortrijk 2010)
- Zijn onvermijdelijk in geval van (ernstig) gevaar voor zichzelf en/of anderen (Jagodic 2008)

Epidemiologie van dwangopnames

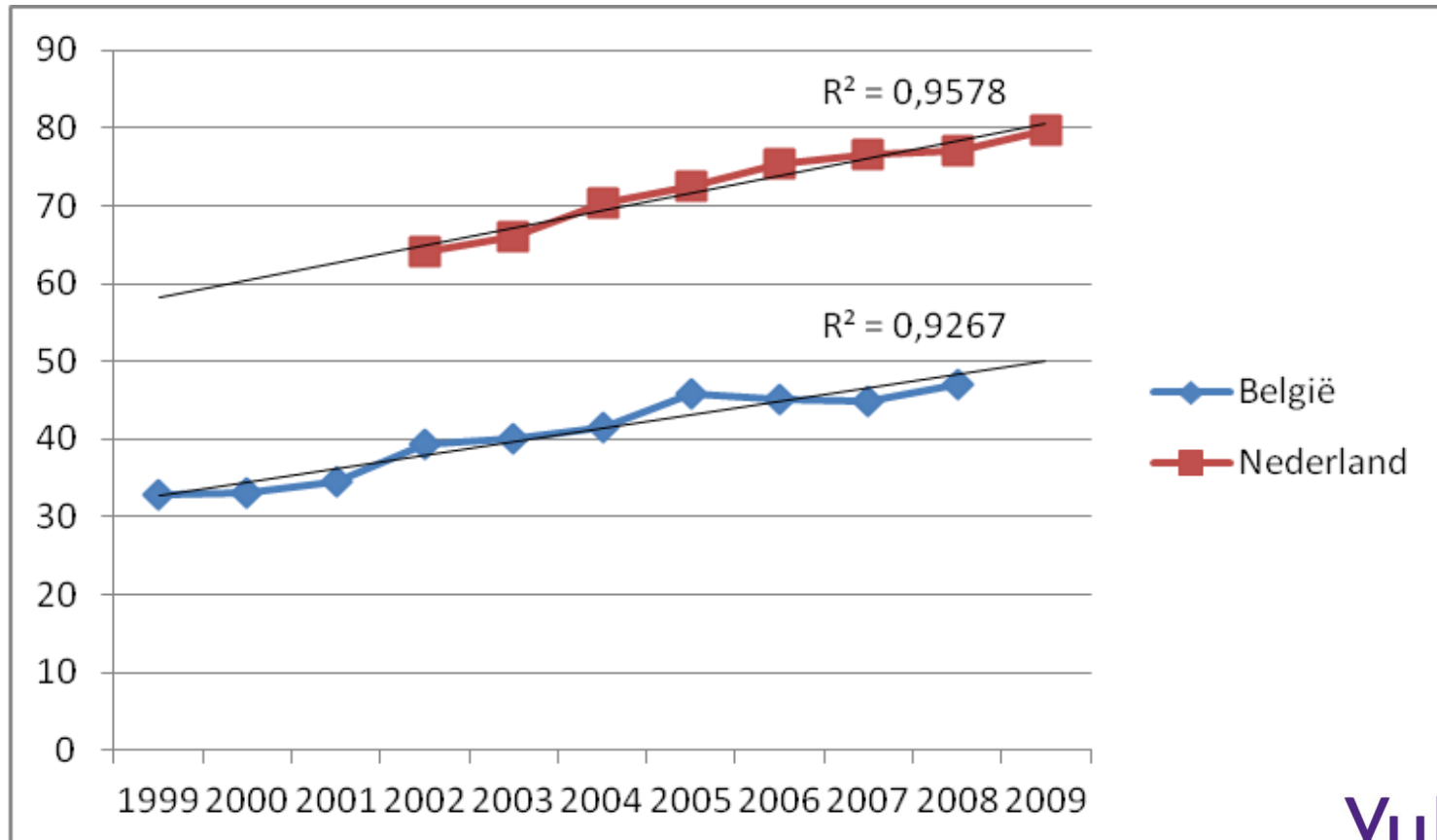
- Veel variatie in incidentie van dwangopnames in Europa: (De Stefano 2008)
  - 6 per 100.000 in Portugal
  - 200 per 100.000 in Finland
- Verhuizing van patiënten uit instellingen naar de maatschappij gaat (in Engeland) gepaard met toename van dwangopnames (Keown 2011)

Dwangopnames nemen toe (Priebe 2005)

	England	Netherlands	Germany	Italy
1990	40.5	16.4	114.4	20.5
2002	50.3	19.1	190.5	18.1
Change	+24%	+16%	+67%	-12%

Dwangopnames in Nederland en België:

Per 100.000 per jaar (Schoevaerts 2012)

Voorlopige conclusie

- Dwangopnames strijden met herstelgerichte zorg
  - Dwangopnames hebben negatieve gevolgen voor de patiënt
  - Dwangopnames zijn strijdig met mensenrechten
  - Dwangopnames nemen toe
- Reduceren van dwangopnames verdient de hoogste prioriteit

Inhoud

- Achtergrond
- Systematische review en meta-analyse: reduceren van dwangopnames
- Care 4 Today-programma: inhoud en onderzoek
- Conclusie / Take home

Meta-analyse: doel

- Vaststellen welke interventies bewezen effectief zijn in het reduceren van dwangopnames

Meta-analyse: inclusie / exclusie

Inclusie criteria:

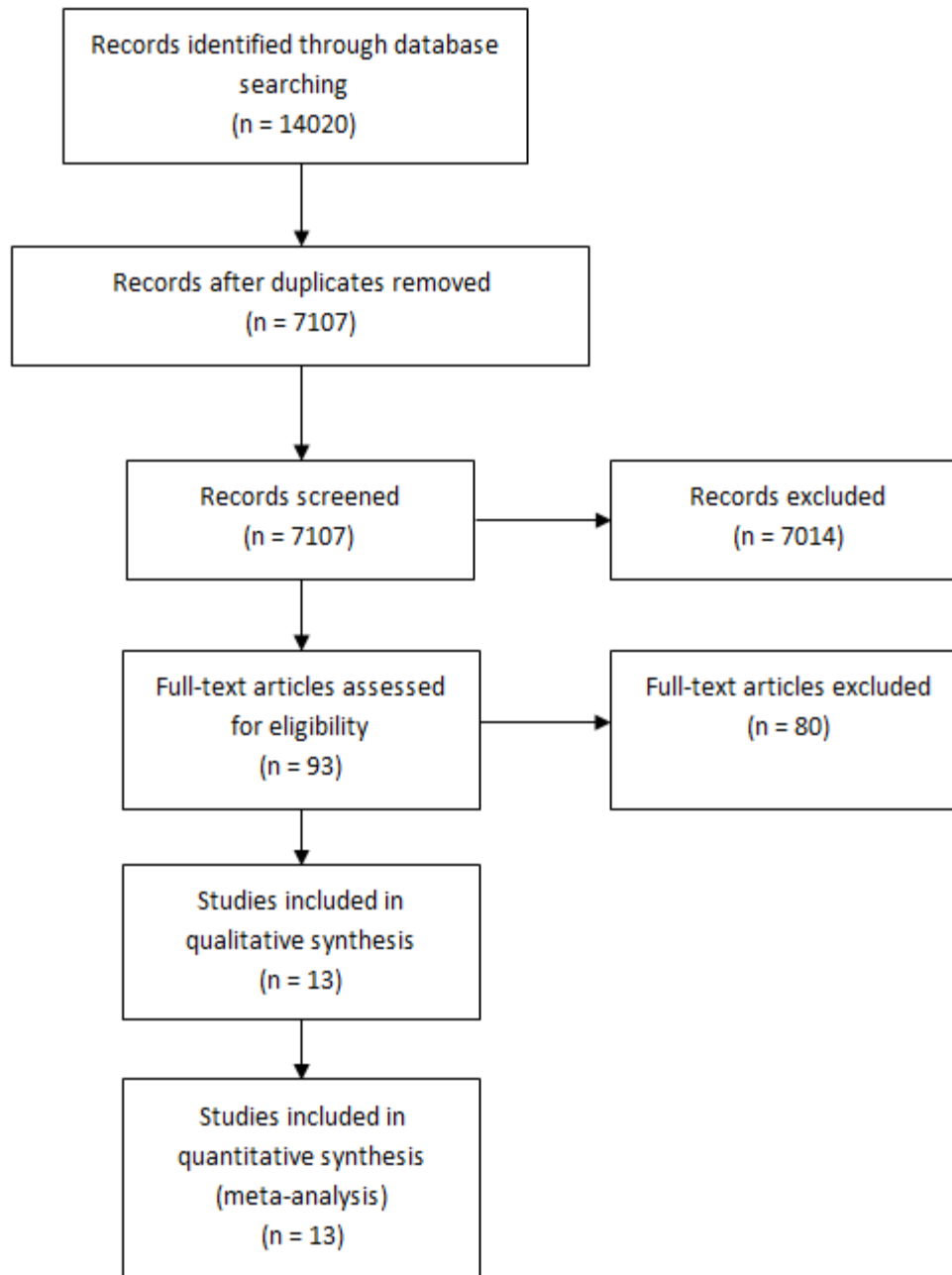
- RCT's met dwangopname als primaire of secundaire uitkomstmaat
- Patiënten: EPA en 18-65 jaar
- Ambulante interventie

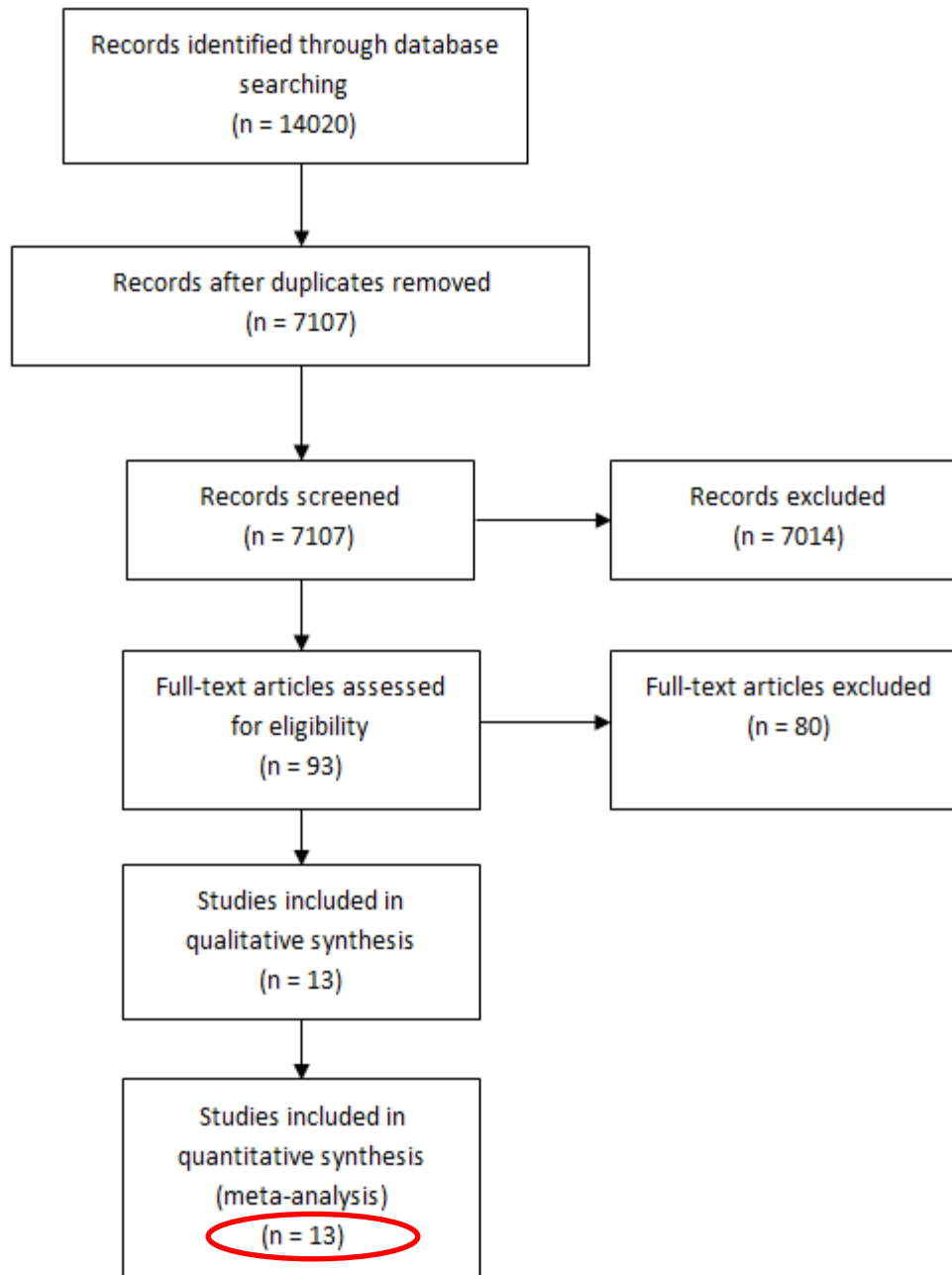
Exclusion criteria

- Studies over dwangopname *als interventie*
- Studies over interventies *tijdens dwangopname*

Meta-analyse: methode

- Computer search in 8 databases: Embase, Medline, Web-of-Science, PsycINFO, Cinahl, Cochrane Central, PubMed, Google Scholar
- Met hulp van biomedisch-informatiespecialist van de Medische Bibliotheek Erasmus MC

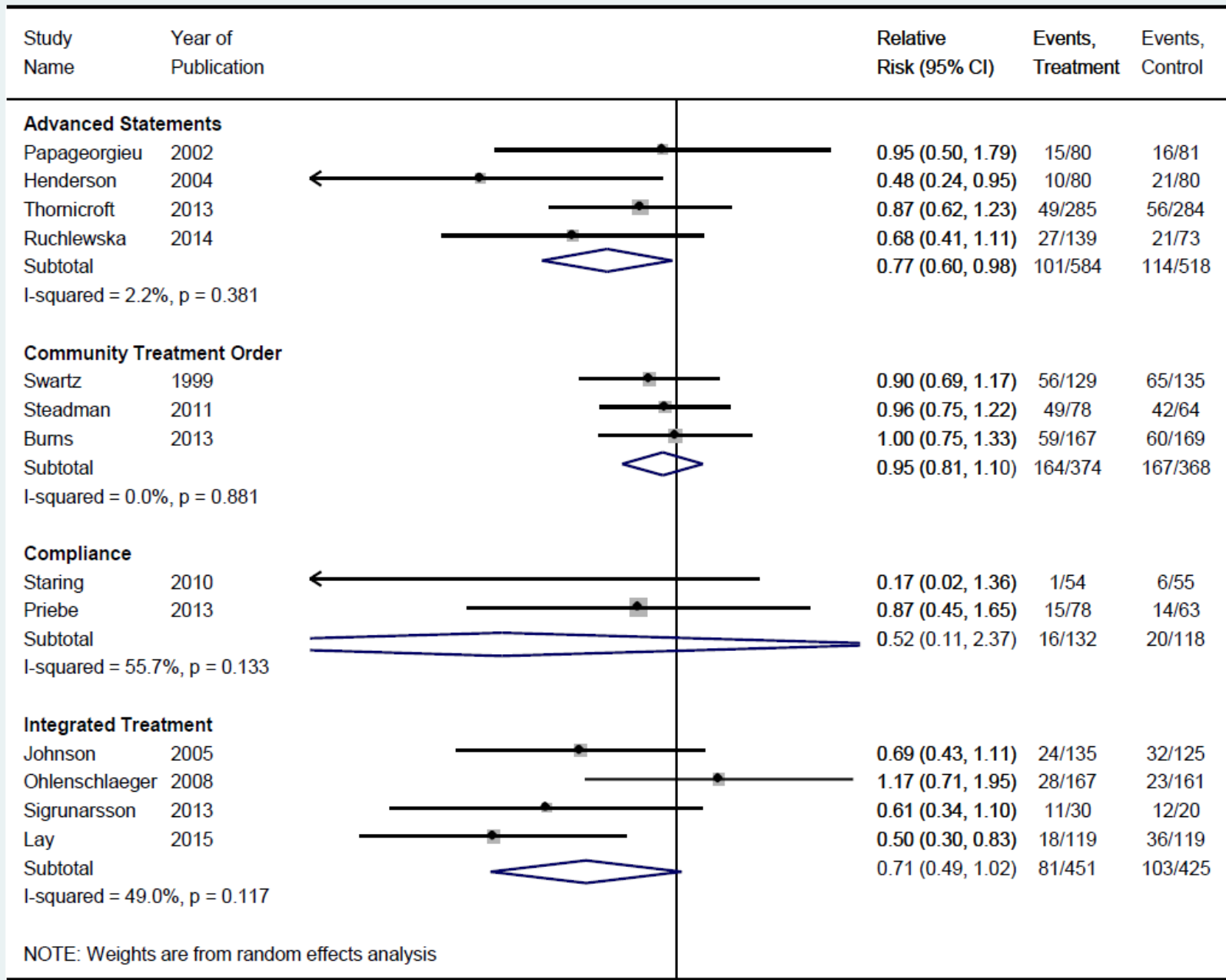

Meta-analyse: resultaten

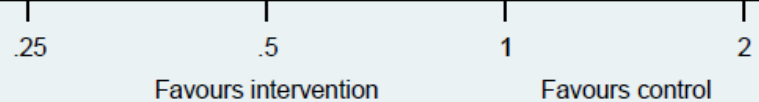
- 13 RCT's geïnccludeerd: totaal 2970 patiënten
- Follow-up varieerde van 6 maanden tot 12 jaar, de meeste tussen 1 en 1,5 jaar
- 13 RCT's verdeeld in 4 groepen met vergelijkbare interventies:
  - Advance statements
  - Community treatment orders
  - Compliance enhancement
  - Integrated treatment

Author, year	Country	Inclusion	Intervention	Control	N	Follow-up
Papageorgiou 2002	UK	Inpatient compulsory treatment	Advance directive	Standard multidisciplinary community care	161	1 year
Henderson 2004	UK	SMI and ≥ 1 admission in past 2 years;	Joint Crisis Plan	Local community mental health team	160	15 months
Thorncroft 2013	UK	Relapsing psychotic disorder; ≥ 1 admission in last 2 years	Joint Crisis Plans	Standard multidisciplinary care	569	18 months
Ruchlewska 2014	Netherlands	Outpatient, psychotic / bipolar disorder; ≥ 1 crisis /admission in last 2 years	Crisis Plan (2 arms)	(f)ACT or IMR	212	18 months
Swartz 1999	US	SMI >1 yr, $\downarrow$ GAF, intensive treatment for 2 years	Outpatient Commitment	Case management, without outpatient commitment	264	1 year
Steadman 2001	US	Referral to outpatient commitment program	Outpatient Commitment	Standard care, without outpatient commitment	142	11 months
Burns 2013	UK	Currently detained with psychosis	Outpatient Commitment	Standard outpatient care, without outpatient commitment	336	12 months
Staring 2010	Netherlands	outpatient; SMI; problems with service engagement	Treatment Adherence Therapy	Standard community mental health care	109	12 months
Priebe 2013	UK	SMI, receiving 75% or less of prescribed depot	Financial Incentives	Community mental health care	141	12 months
Johnson 2005	UK	Crisis severe enough to consider admission	Crisis Resolution Teams	Standard crisis care	260	6 months
Ohlenschlaeger 2008	Denmark	First episode schizophrenia spectrum disorder	Integrated care	Standard community mental health care	328	1 year
Sigrunarsson 2013	Norway	Recent onset psychosis (symptoms ≤ 2 years)	Integrated Treatment	case management,	50	12 years
Lay 2015	Switzerland	≥ 1 compulsory admission in past 2 yrs	Psycho-education + intensive monitoring	Standard community mental health care	238	12 months

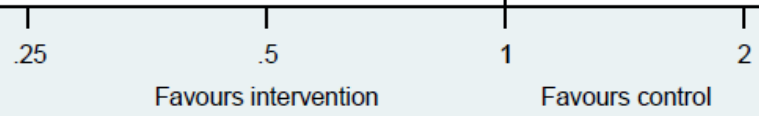

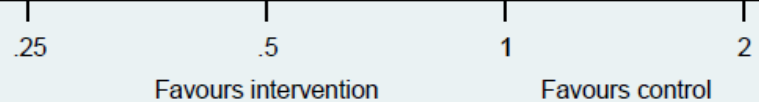
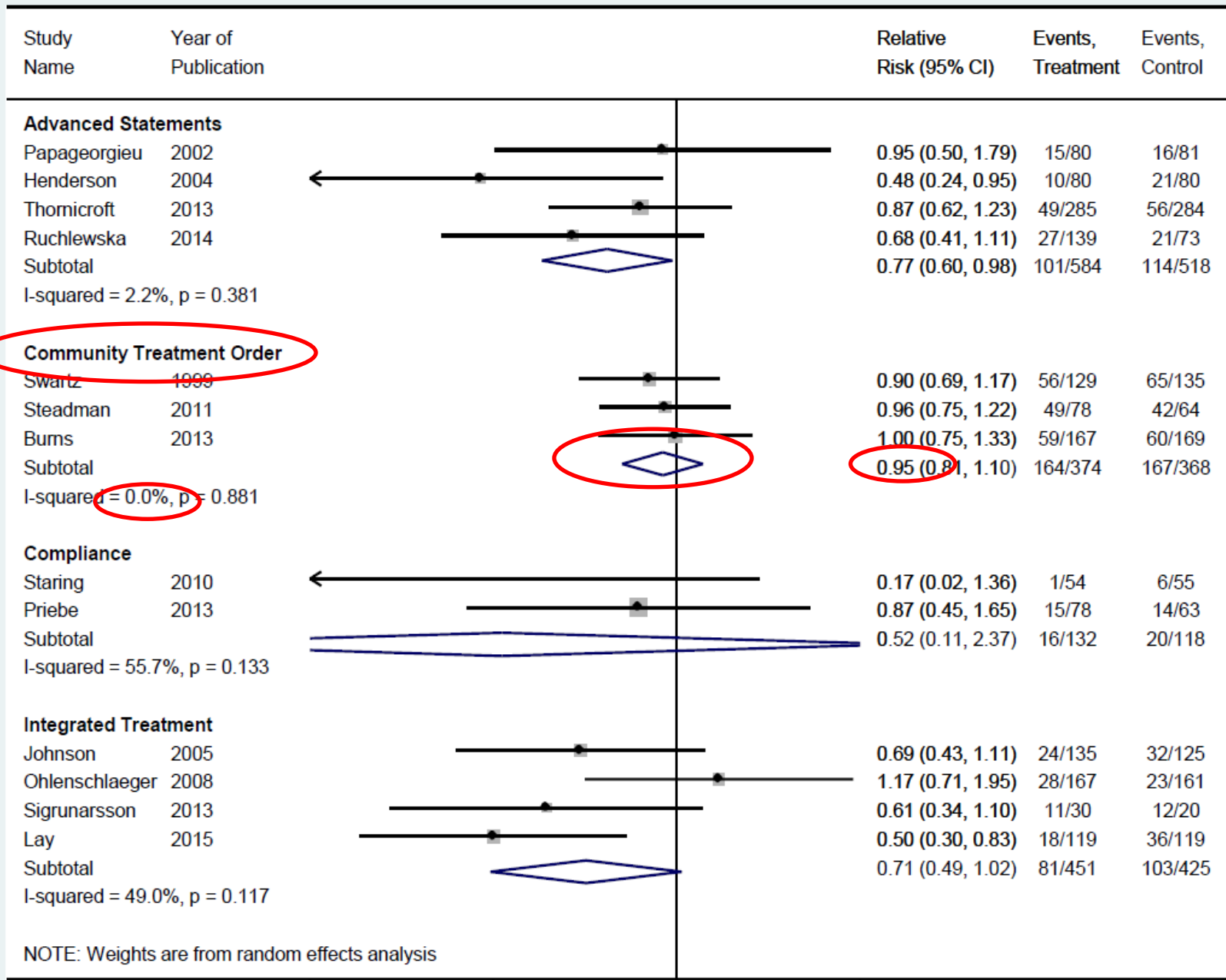
NOTE: Weights are from random effects analysis

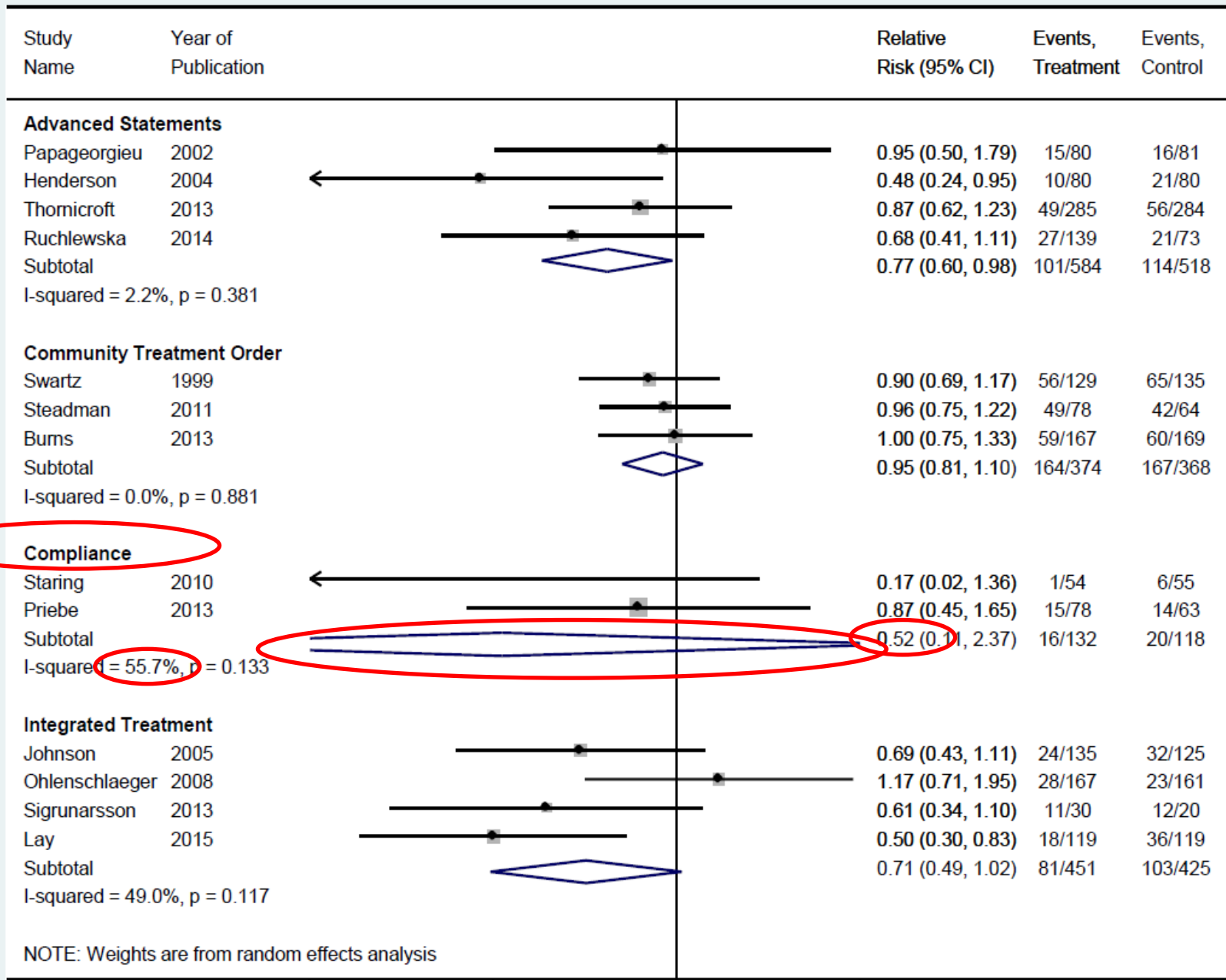
Study Name	Year of Publication	Relative Risk (95% CI)	Events, Treatment	Events, Control
Advanced Statements				
Papageorgiou	2002	0.95 (0.50, 1.79)	15/80	16/81
Henderson	2004	0.48 (0.24, 0.95)	10/80	21/80
Thornicroft	2013	0.87 (0.62, 1.23)	49/285	56/284
Ruchlewska	2014	0.68 (0.41, 1.11)	27/139	21/73
Subtotal		0.77 (0.60, 0.98)	101/584	114/518
I-squared = 2.2%, p = 0.381				
Community Treatment Order				
Swartz	1999	0.90 (0.69, 1.17)	56/129	65/135
Steadman	2011	0.96 (0.75, 1.22)	49/78	42/64
Burns	2013	1.00 (0.75, 1.33)	59/167	60/169
Subtotal		0.95 (0.81, 1.10)	164/374	167/368
I-squared = 0.0%, p = 0.881				
Compliance				
Staring	2010	0.17 (0.02, 1.36)	1/54	6/55
Priebe	2013	0.87 (0.45, 1.65)	15/78	14/63
Subtotal		0.52 (0.11, 2.37)	16/132	20/118
I-squared = 55.7%, p = 0.133				
Integrated Treatment				
Johnson	2005	0.69 (0.43, 1.11)	24/135	32/125
Ohlenschlaeger	2008	1.17 (0.71, 1.95)	28/167	23/161
Sigrunarsson	2013	0.61 (0.34, 1.10)	11/30	12/20
Lay	2015	0.50 (0.30, 0.83)	18/119	36/119
Subtotal		0.71 (0.49, 1.02)	81/451	103/425
I-squared = 49.0%, p = 0.117				

NOTE: Weights are from random effects analysis

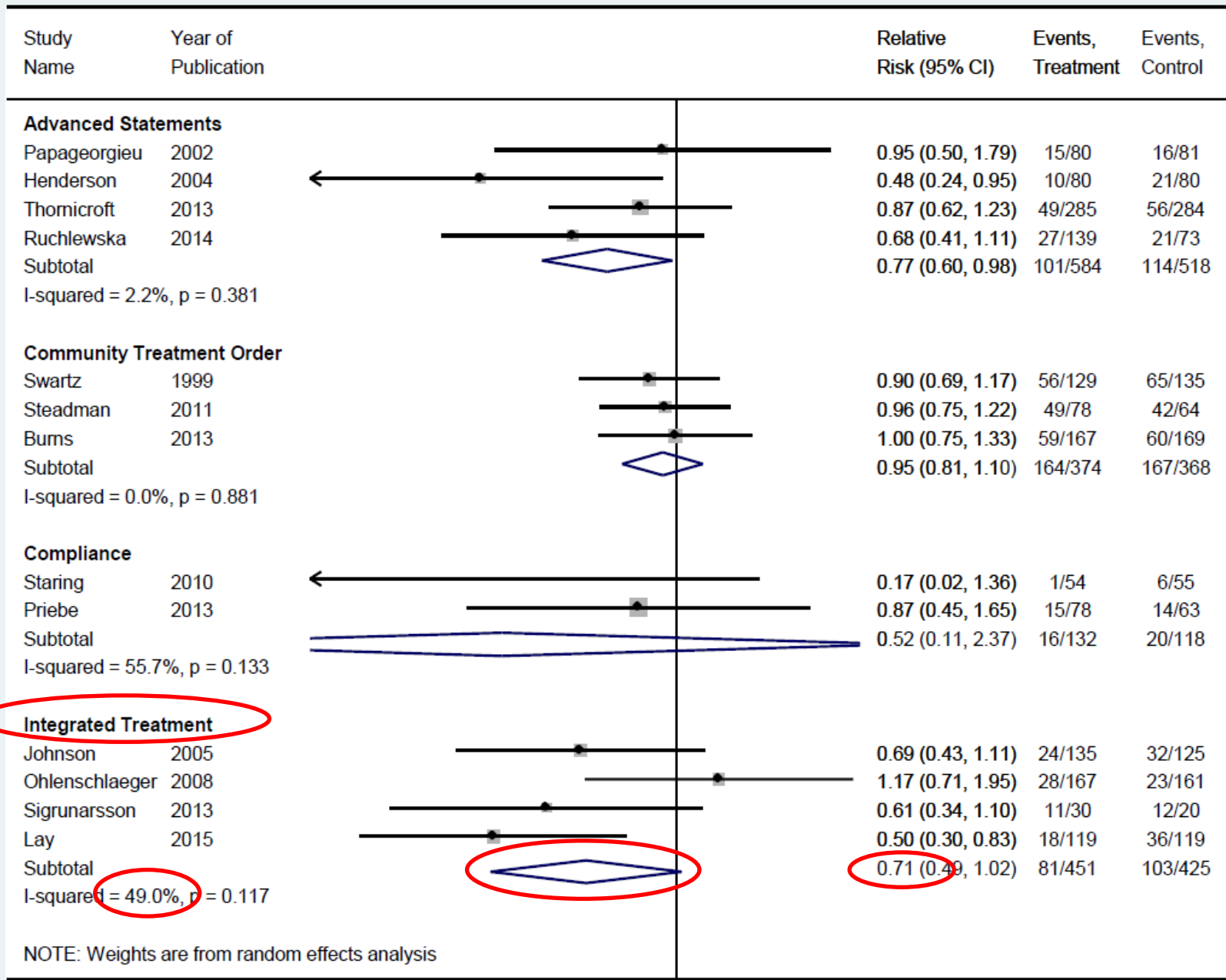
NOTE: Weights are from random effects analysis

NOTE: Weights are from random effects analysis

.25   .5   1   2

Favours intervention   Favours control

NOTE: Weights are from random effects analysis

.25   .5   1   2
 Favours intervention   Favours control

Meta-analyse: discussie (1)

- Slechts 13 RCT's is teleurstellend weinig
- Advance statements reduceren het risico op een dwangopname met 23%
- Statistisch significant en klinisch relevant resultaat
- Overige interventie-types geen significant resultaat en/of met verhoogde heterogeniteit

Meta-analyse: discussie (2)

- Waarom is het zo moeilijk om effectieve interventies te ontwikkelen die dwangopnames reduceren?
- Is “treatment as usual” al zo goed, dat verdere verbetering bijna niet haalbaar is?
- Het duidelijke resultaat m.b.t. CTO's gaat tegen de klinische ervaring in

Meta-analyse: discussie (3)

- Komen de “moeilijkste” patiënten, bij wie de grootste verbetering te behalen valt, wel in de studies terecht?
- Moeten we aan alternatieve designs gaan denken? Bijv:
  - Cluster-gerandomiseerde trials
  - Zelen’s design
  - Naturalistisch, semi-gecontroleerd

(Zelen 1990, Adamson 2006, Swanson 2014)

Inhoud

- Achtergrond
- Systematische review en meta-analyse: reduceren van dwangopnames
- **Care 4 Today-programma: inhoud en onderzoek**
- Conclusie / Take home

care4today™

Mental Health Solutions

**Een modulair, flexibel, gestructureerd programma
voor een significante reductie van terugval en heropname
en verbetering van kwaliteit van zorg
voor EPA patiënten.**

Healthy Solutions
INTEGRATED HEALTH CARE

Care 4 Today: inleiding

- Care 4 Today (C4T) is een gestructureerd programma gericht op persoonlijk herstel, therapietrouw en voorkomen van opnames
- Doelgroep: EPA-patiënten (zoals in FACT)
- Er zijn aanwijzingen uit Duitsland en Engeland dat het programma opnames en zorggebonden kosten reduceert

C4T: inleiding

- Diverse elementen om adherentie te bevorderen:
  - Aangenaam ingerichte centrale lounge
  - Gezamenlijke lunch bij elke bijeenkomst
  - Health & wellbeing-activiteiten
  - Online/digitale mogelijkheden voor patiënten, familie en hulpverleners
- Geen *nieuwe* interventies, wel betere samenhang en structuur in standaard FACT-zorg

C4T: doelstelling

- C4T implementeren in 3 FACT-teams bij BAVO Europoort (locatie West-Blaak)
- Niet als *onderzoeksinterventie* maar als toevoeging aan de bestaande praktijk
- Wel wetenschappelijke evaluatie van de uitkomsten van C4T

C4T: praktijkonderzoek

- Semi-gecontroleerd onderzoek naar de uitkomsten van C4T
- Systematische maar voor deelnemers weinig belastende verzameling van behandeluitkomsten
- Door METC niet-WMO-plichtig verklaard
- Vergelijken met behandeluitkomsten van niet-C4T-deelnemers in andere FACT-teams, met vergelijkbare kenmerken

C4T: uitkomstmaten

- Primair:
  - totale aantal opnamedagen
- Secundair o.a.:
  - zorgkosten
  - patiënttevredenheid
  - medicatie-adherentie

C4T: stand van zaken

- C4T is gestart in september 2015
- Momenteel ongeveer 30 deelnemers, uit een potentieel van ongeveer 75
- Looptijd is 1 jaar na start
- Uitkomsten verwacht in 2017

Inhoud

- Achtergrond
- Systematische review en meta-analyse: reduceren van dwangopnames
- Care 4 Today-programma: inhoud en onderzoek
- Conclusie / Take home

Conclusie / Take home

- Er bestaan weinig RCT's (13) met dwangopname als uitkomstmaat
- Advance statements reduceren dwangopnames met 23%, i.t.t. andere interventies, die geen significant laten zien
- Er is praktijkgericht onderzoek nodig naar reduceren van dwangopnames
- Wetenschappelijke evaluatie van C4T is een voorbeeld van dergelijk onderzoek

Bedankt!

Yulius

- Margreet Oorschot
- Arthur Van Gool

Erasmus MC / ESPRi

- Wichor Bramer
- Astrid Kamperman
- Niels Mulder

Hogeschool Utrecht

- Roland v.d. Sande

References

- Burns, T., et al. (2013). "Community treatment orders for patients with psychosis (OCTET): A randomised controlled trial." *Lancet* 381(9878): 1627-1633.
- Gravier B, et al. Ethical issues in psychiatry under coercion. *Rev Med Suisse* 2011;7:1806-11
- Henderson, C., et al. (2004). "Effect of joint crisis plans on use of compulsory treatment in psychiatry: Single blind randomised controlled trial." *BR MED J* 329(7458): 136-138.
- Jaeger, M. and P. Hoff (2012). "Recovery: Conceptual and ethical aspects." *Curr Opin Psychiatry* 25(6): 497-502.
- Jagodic, H. K., et al. (2008). "Involuntary treatment is better than no treatment." *EUR NEUROPSYCHOPHARMACOL* 18(S4): S568.
- Johnson, S., et al. (2005). "Randomised controlled trial of acute mental health care by a crisis resolution team: The north Islington crisis study." *BR MED J* 331(7517): 599-602.
- Kortrijk, H. E., et al. (2010). "Involuntary admission may support treatment outcome and motivation in patients receiving assertive community treatment." *SOC PSYCHIATRY PSYCHIATR EPIDEMIOL* 45(2): 245-252.
- Large MM, et al. The predictive value of risk categorization in schizophrenia. *Harv Rev Psychiatry* 2011;19:25-33
- O'Donoghue B, et al. People's perception of their involuntary admission at one year follow-up and readmission rates to hospital. *Schizophr Res* 2010;117:288-9
- Ohlenschlaeger, J., et al. (2008). "Effect of integrated treatment on the use of coercive measures in first-episode schizophrenia-spectrum disorder. A randomized clinical trial." *INT J LAW PSYCHIATRY* 31(1): 72-76.
- Priebe, S., et al. Reinstitutionalisation in mental health care: Comparison of data on service provision from six European countries. *Br Med J* 2005;330:123-6
- Papageorgiou, A., et al. (2002). "Advance directives for patients compulsorily admitted to hospital with serious mental illness: Randomised controlled trial." *BR J PSYCHIATRY* 181(DEC.): 513-519.
- Priebe, S., et al. (2013). "Effectiveness of financial incentives to improve adherence to maintenance treatment with antipsychotics: cluster randomised controlled trial." *BMJ (Clinical research ed.)* 347: f5847.
- Ruchlewska, A., et al. (2014). "Effect of crisis plans on admissions and emergency visits: a randomized controlled trial." *PLoS ONE* 9(3): e91882.
- Schoevaerts, K., et al. An increase of compulsory admissions in Belgium and the Netherlands: An epidemiological exploration. *Tijdschr Psychiatr* 2013;55:45-55
- Sigrunarson, V., et al. (2013). "Integrated treatment vs. treatment-as-usual for recent onset schizophrenia; 12 year follow-up on a randomized controlled trial." *BMC Psychiatry* 13.
- Staring, A. B. P., et al. (2010). "Treatment adherence therapy in people with psychotic disorders: Randomised controlled trial." *BR J PSYCHIATRY* 197(6): 448-455.
- Swanson, J. W. and M. S. Swartz (2014). "Why the evidence for outpatient commitment is good enough." *PSYCHIATR SERV* 65(6): 808-811.
- Swartz, M. S., et al. (1999). "Can involuntary outpatient commitment reduce hospital recidivism?: Findings from a randomized trial with severely mentally ill individuals." *AM J PSYCHIATRY* 156(12): 1968-1975.
- Swartz MS., et al. Does fear of coercion keep people away from mental health treatment? Evidence from a survey of persons with schizophrenia and mental health professionals. *Behav Sci Law* 2003;21:459-72
- Szmukler G, et al. Risk assessment in mental health care: values and costs. *Behav Sci Law* 2013;31:125-40
- Thornicroft, G., et al. (2013). "Clinical outcomes of Joint Crisis Plans to reduce compulsory treatment for people with psychosis: A randomised controlled trial." *Lancet* 381(9878): 1634-1641.